[Time : 2½ Hours] **[Marks : 75]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:
1. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.
2. **Working notes** should form **part of your answers**.
3. **Use** of **simple calculator** is **allowed**.

1. A) State whether the following statements are **True** or **False**. Rewrite the statement. (**Any Eight**) : **8**

1. AS 14 deals with translation of foreign currency transactions.
2. 'Water Deposit' with Municipality is shown under the head 'Current Asset' in the Balance Sheet of Co-operative Housing Society.
3. Balance Sheet of a Cooperative Housing Society should be prepared in Form B.
4. Salary to partners is allocated in time ratio while calculating profits for the Pre and the Post incorporation period.
5. Asset – Backing method is a method for valuation of goodwill.
6. A Company cannot buy back more than 25% of its paid up equity capital in any financial year.
7. Discount on Issue of shares written off, is charged only to the Post incorporation period while calculating profits for the Pre and the Post incorporation period.
8. Exchange Rate is the ratio for Exchange of two currencies.
9. Buy Back of Shares can be done out of free reserves of the company.
10. Average Rate is the mean of the exchange rates in force during a period.

B) Match the following (**Any Seven**) : **7**

	A	B
1)	Discount to debtors, while calculating Profits prior to incorporation	• Profit & Loss Account
2)	Office Rent, while calculating Profits prior to incorporation	• Capital Reserve Account
3)	Intrinsic Value Method	• Allocated to Post incorporation period
4)	Transfer fees received is disclosed in the Balance Sheet of Co-operative Housing Society under the head	• Allocated In Time Ratio
5)	Fixed Deposits with Banks made by Co-operative Housing Society is disclosed under the head	• Method of Valuing Shares
6)	Cash is an example of	• Method of valuing Goodwill
7)	Investments is an example of	• Allocated in Sales Ratio
8)	Profits earned prior to Incorporation is transferred to	• Reserve Fund
9)	Balance in Foreign Exchange Fluctuation account is transferred to	• Investments
10)	Super Profit Method	• Non – Monetary Item
		• Fixed Assets
		• Share Capital
		• Monetary Item

TURN OVER

2. Following is the Trial Balance of Giriraj Co-operative Housing Society Ltd. as on 31st March 2017 : **15**

Debit	₹	Credit	₹
Cash in Hand	500	Contribution from Members	2,00,000
Cash at Bank	51,000	Interest on Bank A/c	5,000
Security Expenses	61,000	Repair Fund (01/04/2016)	1,10,000
Building	8,00,000	Reserve Fund (01/04/2016)	3,00,000
Electricity Charges	18,000	Sinking Fund (01/04/2016)	3,00,000
Miscellaneous Expenses	1,900	5,000 Equity Shares of ₹50 each fully paid	2,50,000
Salary	85,800	Income and Expenditure Account	2,35,000
Printing and Stationery Expenses	6,500		
Insurance Premium	7,100		
Furniture	2,00,000		
Conveyance Expenses	13,400		
Accounting Charges	15,000		
Depreciation	48,800		
Property Tax	91,000		
Total	**14,00,000**	**Total**	**14,00,000**

Additional Information :

1) Collection from Members, given in the Trial balance is towards :
   - a) Maintenance ₹1,50,000
   - b) Sinking Fund ₹25,000
   - c) Repair Fund ₹24,000
   - d) Entrance Fees ₹1,000
2) Provide for the following Outstanding Expenses:
   - a) Audit Fees ₹6,000
   - b) Electricity Charges ₹2,000
   - c) Security Expenses ₹14,000
   - d) Salary ₹4,200

Prepare Income and Expenditure account for the year ended 31st March 2017 and Balance Sheet as on that date in the format required under, the Maharashtra Cooperative Societies Act.

OR

munotes.in

2. Aparna Ltd. imported goods from Zen Ltd. of USA worth US$ 10,00,000 on 1st November 2015 when the exchange rate was ₹63 per US $. The amount was paid to Zen Ltd. in five equal installments on the following dates : **15**

Date	Exchange Rate Per US$ (₹)
01-12-2015	62
15-01-2016	64
10-02-2016	61
30-04-2016	66
20-06-2016	65

Aparna Ltd. closes the books on 31st March every year. On 31st March 2016 the exchange rate was ₹63 per US$.

You are required to pass Journal Entries in the books of Aparna Ltd. for the years ended 31st March 2016 and 31st March 2017.

3. Ascertain the value of Goodwill of "Prarthana" Ltd. carrying on business as retail traders from the following information : **15**

Summarized Balance Sheet as on 31st March, 2016

Liabilities	₹	Assets	₹
5,000 Equity Shares of ₹100 each	5,00,000	Goodwill	1,10,000
Profit and Loss Account	2,10,000	Land and Building	7,00,000
Sundry Creditors	1,00,000	Plant and Machinery	2,00,000
Other Current Liabilities	2,90,000	Stock	50,000
		Debtors	30,000
		Cash and Bank Balance	10,000
Total	**11,00,000**	**Total**	**11,00,000**

The Profits earned before providing for taxation were as follows :

Year ended 31st March	₹
2012	80,000
2013	85,000
2014	91,000
2015	98,000
2016	95,000

Income-tax may be taken at 30%.

Normal Rate of Return is 10%.

Profits for the year ended 31st March, 2016 include an extraordinary Income of ₹1,000 whereas profit for the year ended 31st March, 2014 includes loss by earthquake of ₹4,000.

In future, Rent of ₹9,600 p.a. will no longer be payable.

Goodwill is to be calculated with reference to capitalization of Maintainable Profits Method. Use Simple Average.

OR

TURN OVER

munotes.in

3. Anand Ltd. took over the business of Kapoor Bros., a firm w.e.f 1st January, 2016. The Company was Incorporated on 1st March, 2016.Summarised Profit & Loss Account for the year ended 31st December, 2016 was as under : **15**

Expenses	₹	Income	₹
To Salaries	18,00,000	By Gross Profit b/d	90,00,000
To Rates and Insurance	12,00,000		
To Printing & Stationery	6,00,000		
To Audit Fees	1,20,000		
To Director's Fees	2,00,000		
To Carriage Outward	5,40,000		
To Advertising Expenses	8,10,000		
To Electricity Charges	1,35,000		
To Commission on Sales	6,30,000		
To Debenture Interest	1,50,000		
To Depreciation	4,20,000		
To Interest on Purchase consideration	1,00,000		
To Net Profit	22,95,000		
Total	**90,00,000**	**Total**	**90,00,000**

Additional Information :

1) Sales for each of the months April, May, June, October, November and December were twice the sales for each of the months January, February, March, July, August and September.
2) Anand Ltd. settled purchase consideration on 1st November, 2016.
3) Audit fees are payable for the entire year.

Prepare a statement showing profits for pre-incorporation and post incorporation periods separately.

munotes.in

4. The summarized Balance Sheet of Shreeram Ltd. as on 31st March, 2017 is as follows : **15**

Particulars	₹
Share Capital : 3,00,000 Equity Shares of ₹10 each fully paid	30,00,000
Reserves and Surplus	
Securities Premium	2,00,000
Profit and Loss Account	8,00,000
Long Term Borrowings	
10% Debentures	14,00,000
Current Liabilities	
Creditors	4,00,000
Total	**58,00,000**
Assets	
Fixed Assets	28,00,000
Investments	10,00,000
Current Assets	20,00,000
Total	**58,00,000**

TURN OVER

Ascertain the maximum number of equity shares the company can buyback at a price of ₹40 per share.

Assuming the buyback is actually carried out,

a) Record the journal entries in the books of Shreeram Ltd.

b) Prepare Notes to Accounts of Share Capital and Reserves & Surplus as they would appear in Notes to Accounts forming part of the Balance Sheet of Shreeram Ltd. as on 31st March, 20 17.

(Do not Prepare Balance Sheet).

OR

4. A) 'Golden' Limited submits the following information as on 31st March, 2016 : **8**

	₹
Land and Building	10,00,000
Plant and Machinery	5,00,000
Current Assets	7,00,000
Goodwill	2,00,000
Investments	2,00,000
Share Issue Expenses	10,000
Creditors	4,00,000
Bills Payable	2,00,000

Capital of the company comprises of 10,000 equity shares of ₹100 each fully paid.
Calculate the value of Equity share using Net Asset method.

B) A Company's share capital is ₹10,00,000 divided into 10%, 4,000 Preference shares of ₹100 each & the remaining are equity shares of ₹10 each. **7**
The average profit (after tax @30%) earned during the past three years was ₹2,10,000.
In future, expenses will increase by ₹10,000 per annum.
Normal rate of return is 12%.
Find out the value of Equity share by Yield Method.

5. A) Explain the conditions which a company has to comply with, as per the provisions of the Companies Act, regarding Buy Back of shares. **8**

B) Explain how accounting of foreign currency transaction differs from transaction in home currency. **7**

5. Write Short notes on **any three** of the following : **15**

1) Divisible and Non-Divisible Profits.
2) Spot Rate vs. Average Rate.
3) Yield method of valuing shares.
4) Income & Expenditure Account of a Co-operative Housing Society.
5) Need for calculating Profits prior to and post Incorporation.

---

munotes.in

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : २$^{१}/_{२}$ तास) **(गुण : ७५)**

सूचना : १. **सर्व** प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. **उजवी**कडील अंक **पूर्ण गुण** दर्शवितात.
३. **उत्तरासाठीचे टाचन** आवश्यक असेल तेथे **उत्तराचा भाग** मानला जाईल.
४. **साधे गणयंत्रक** वापरण्यास **परवानगी** आहे.
५. **इंग्रजी भाषे**तील **प्रश्न प्रमाण** मानावेत.

१. अ) खालीलपैकी विधाने सत्य की असत्य आहेत ते सांगा व वाक्य पुन्हा लिहा (**कोणतेही आठ**): ८

१) विदेशी चलन विनिमय व्यवहार ए. एस. १४ प्रमाणे केले जातात.

२) सहकार गृह सोसायटीच्या नगरपालिकेला दिलेले जलठेव चालु मालमत्ता या मथळ्या खाली स्थिती विवरणात दाखविले जाते.

३) सहकार गृह सोसायटीचे स्थिती विवरण बी. फार्ममध्ये तयार केले पाहिजे.

४) जेव्हा नोंदणीपूर्वी व नोंदणीनंतर नफ्याची गणना करताना भागीदाराला दिलेले वेतन वेळ अनुमतामध्ये विभागले जाते.

५) ख्यातीचे मूल्यांकन करण्यासाठी असेट बँकेगी पद्धतीचा अवलंब केला जातो.

६) कोणत्याही आर्थिक वर्षात प्रमंडळ वसूल झालेल्या भाग भांडवलाच्या २५% पेक्षा जास्त रक्कम परत घेऊ शकत नाही.

७) जेव्हा नोंदणीपूर्वी व नोंदणीनंतर नफ्याची गणना करताना भागावरील कसर रक्कमेचे करण्याचे बाद करताना फक्त नोंदणी नंतर नफ्यामध्ये दाखविले जाते.

८) विदेशी विनिमय दर हा दोन देशातील चलनामध्ये ठरला जातो.

९) भाग पुर्नखरेदी प्रमंडळाच्या मुक्त निधीमधून घेतला जाऊ शकतो.

१०) सरासरी दर म्हणजे त्या कालावधीमधील विनिमय दराची सरासरी होय.

munotes.in

ब) जोड्या लावा (**कोणतेही सात**) : ७

१) जेव्हा नोंदणीपूर्वी नफ्याची गणना करताना विक्रीवरील वर्तन	•	नफा तोटा खाते
२) जेव्हा नोंदणीपूर्वी नफ्याची गणना करताना कार्यालयीन भाडे	•	भांडवल निधी खाते
३) अंतरीक मूल्य पद्धती	•	नोंदणी नंतरचा कालावधीत विभागणी
४) सहकारी गृह सोसायटीच्या स्थिती विवरणात हस्तांतरण शुल्क घेतलेली फी कोणत्या माथळ्या खाली दाखविले जाते	•	वेळ अनुपातमध्ये विभागणी
५) सहकारी गृह सोसायटीच्या स्थिर ठेव बँकेतील कोणत्या माथळ्या खाली प्रदर्शित केले जाते	•	सामान्य भाग मूल्यांकनाची पद्धती
६) रोख हे उदाहरणाचे आहे	•	नावलौकीकचे मूल्यांकन पद्धती
७) गुंतवणूक हे उदाहरणाचे आहे	•	विक्री अनुपातमध्ये विभागणी
८) नोंदणीपूर्वीचा नफा कुठे वर्ग केला जातो	•	राखीव निधी
९) विदेश विनिमय बदल खात्यावरील बाकी वर्ग केले जाते.	•	गुंतवणूक
१०) सुपर प्रोफील पद्धती	•	गैर रोखी पद
	•	स्थिर संपत्ती
	•	भाग भांडवल
	•	रोखी पद

munotes.in

95AD4F8E65CC9A18104F3F5A8D0A921A

२. गिरीराज सहकारी गृह संस्थेची तेरीजपत्रक पुढीलप्रमाणे आहे. १५

३१ मार्च, २०१७ रोजीचे तेरीजपत्रक

नावे	₹	जमा	₹
हस्तस्थरोख	५००	सदस्याकडून योगदान	२,००,०००
अधिकोषातील शिल्लक	५१,०००	अधिकोष खात्यावरील व्याज	५,०००
सुरक्षा खर्च	६१,०००	दुरुस्ती निधी (सुरवातीचे) (०१/०४/२०१६)	१,१०,०००
इमारत	८,००,०००	राखीव निधी (सुरुवातीचे) (०१/०४/२०१६)	३,००,०००
वीज बिल	१८,०००	निक्षेष निधी (सुरुवातीचे) (०१/०४/२०१६)	३,००,०००
किरकोळ खर्च	१,९००	५,००० समभाग प्रत्येकी ५० चे पूर्णदत्त	२,५०,०००
वेतन	८५,८००	उत्पन्न खर्च खाते	२,३५,०००
छपाई आणि साम्रगी खर्च	६,५००		
विमा प्रव्याजी	७,१००		
फर्निचर	२,००,०००		
प्रवास खर्च	१३,४००		
लेखांकन खर्च	१५,०००		
घसारा	४८,८००		
मालमत्ता कर	९१,०००		
एकूण	**१४,००,०००**	**एकूण**	**१४,००,०००**

अधिक माहिती :

१) सदस्याकडून एकात्रित झालेली रक्कम अशी आहे. ₹

अ) देखभालीसाठी १,५०,०००

ब) निक्षेप निधी २५,०००

क) दुरुस्ती निधी २४,०००

ड) प्रवेश निधी १,०००

२) खालील खर्चासाठी अदत खर्चाची तरतूद करावे. ₹

अ) अपेक्षण शुल्क ६,०००

ब) वीज बिल २,०००

क) सुरक्षा खर्च १४,०००

ड) वेतन ४,२००

वरील माहितीवरुन उत्पन्न आणि खर्च खाते ३१-०३-२०१७ रोजी सांगणाऱ्या वर्षाकरिता आणि स्थिती विवरण महाराष्ट्र सहकारी संस्था कायदानुसार तयार करा.

किंवा

95AD4F8E65CC9A18104F3F5A8D0A921A

munotes.in

२. अर्पणा लि. ने झेनील युएसएकडून दि. ०१-११-२०१५ रोजी माल आयात केला आहे. त्याचे मूल्य युएसए डॉलर १०००००० आहे. त्या वेळेस विनिमय दर प्रति डॉलर ₹६३ होता. झेन लि. ने ५ समान टप्प्यामध्ये ही रक्कम खालील दिलेल्या तारखेनुसार दिली आहे. १५

दिनांक	विदेशी विनिमय प्रति डॉलर (₹)
०१-१२-२०१५	६२
१५-०१-२०१६	६४
१०-०२-२०१६	६१
३०-०४-२०१६	६६
२०-०६-२०१६	६५

अर्पणा लि. त्यांची पुस्तके ३१ मार्च रोजी बंद करतात. ३१-०३-२०१५ रोजी विनिमय दर प्रति डॉलर ₹६३ होता.

३१-०३-२०१६ आणि ३१-०३-२०१७ अर्पणा लि. च्या पुस्तकात नोंदी करा.

किंवा

३. खालील माहितीच्या आधारे प्रार्थना लि. चे नावलौकिक मूल्य निश्चित करा. १५

३१-०३-२०१६ चे सारांश स्थिती विवरण

देयता	₹	मालमत्ता	₹
५,००० समभाग प्रत्येकी ₹१०० चे	५,००,०००	नावलौकिक	१,१०,०००
नफा - तोटा खाते	२,१०,०००	जमीन आणि इमारत	७,००,०००
विविध धनको	१,००,०००	सयंत्र आणि यंत्र	२,००,०००
इतर चालू देयता	२,९०,०००	मालसाठा	५०,०००
		अधमर्ण	३०,०००
		रोख आणि अधिकोष शिल्लक	१०,०००
एकूण	**११,००,०००**	**एकूण**	**११,००,०००**

कर अकरण्यापूर्वीचा नफा खालील प्रमाणे आहे.

३१ मार्च रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता	₹
२०१२	८०,०००
२०१३	८५,०००
२०१४	९१,०००
२०१५	९८,०००
२०१६	९५,०००

आयकर दर ३०% घेऊ शकता.

सामान्य परतवा दर १०% आहे. ३१-०३-२०१६ रोजी सांगणाऱ्या वर्षामध्ये असामान्य उत्पन्न ₹ १,००० नफ्यात समाविष्ठ आहे. तसेच ३१-०३-२०१४ रोजीच्या नफ्यात भूंकपामुळे ₹४,००० नुकसान झाले आहे, ते नफ्यात समाविष्ठ आहे.

भविष्यात भाडे ₹९,६०० प्रति वर्षा देय रहाणार नाही. ख्यातीची गणना खालील संर्दभाचा विचार करुन कॉपीटलॉझेशन मेन्टेन्बल प्रोफिट मेथडचा उपयोग करा. साधी सरासरी पद्धतीचा उपयोग करा.

किंवा

95AD4F8E65CC9A18104F3F5A8D0A921A

३. आनंद लि. ने कपुरबद्रर्सचा चालू व्यापार दि. ०१-०१-२०१६ पासून खरेदी केला. कंपनीची नोंदणी दि. ०१-०३-२०१६ रोजी झाली. दि. ३१-१२-२०१६ रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता नफा-तोटा विवरण पत्रक खालीलप्रमाणे आहे. **१५**

खर्च	₹	उत्पन्न	₹
कडे वेतन	१८,००,०००	कडून ठोबळ नफा	९०,००,०००
कडे दर आणि विमा	१२,००,०००		
कडे छपाई आणि लेखन सामुग्री	६,००,०००		
कडे लेखा परिक्षण शुल्क	१,२०,०००		
कडे संचालक शुल्क	२,००,०००		
कडे निर्गत वाहन व्यय	५,४०,०००		
कडे जाहिरात खर्च	८,१०,०००		
कडे वीज बिल	१,३५,०००		
कडे विक्री वरील वर्तन	६,३०,०००		
कडे कर्ज रोख यावरील व्याज	१,५०,०००		
कडे घसारा	४,२०,०००		
कडे खरेदी किमती वरील व्याज	१,००,०००		
कडे शुध्द नफा	२२,९५,०००		
एकूण	९०,००,०००	**एकूण**	९०,००,०००

अतिरिक्त माहिती :

१) एप्रिल, मे, जून, ऑक्टोबर, नोव्हेबर आणि डिसेंबर या महिन्याची विक्री जानेवारी, फेब्रुवारी, मार्च, जुलै, ऑगस्ट आणि सप्टेंबर पेक्षा दुप्पट आहे.

२) आनंद लि. खरेदी किमती ०१-११-२०१६ रोजी शोधन करुन पूर्ण केले.

३) अंकेक्षण फि पूर्ण वर्षासाठी देय आहे.

वरील माहितीच्या आधारे नोंदणी पूर्व व नोंदणी नंतरचा नफा - तोटा विवरण पत्रक तयार करा.

munotes.in

४. ३१ मार्च २०१७ रोजीचा श्रीराम लि. चा सारांश ताळेबंद पुढीलप्रमाणे आहे. १५

३१ मार्च २०१ रोजीचा सारांश ताळेबंद

विवरण	₹
भाग भांडवल : ३,००,००० सामान्य भाग प्रति ₹ १० चे पूर्णदत्त	३०,००,०००
निधी आणि अधिक्य	
प्रतिभूती प्रव्याजी	२,००,०००
नफा तोटा खाते	८,००,०००
दीर्घमुदतीचे कर्ज	
१०% कर्जरोखे	१४,००,०००
चालू देयता	
धनको	४,००,०००
एकूण (₹)	**५८,००,०००**
मालमत्ता	
स्थिर संपत्ती	२८,००,०००
गुंतवणूक	१०,००,०००
चालू मालमत्ता	२०,००,०००
एकूण (₹)	**५८,००,०००**

कंपनी ₹ ४० च्या प्रति मूल्याने अधिकाधिक भाग किती घेऊ शकतो ते काढा.
असे गृहीत धरा की वरील पध्दतीने भाग पुर्नखरेदी केलेले आहे.

१) श्रीराम लि. च्या पुस्तकात नोंदी करा.
२) भाग भांडवल आणि निधी आणि अधिक्याची टिपणी तयार करा.

टिपणी हा श्रीराम लि. चा ३१-०३-२०१७ रोजीच्या स्थिती विवरणाचा भाग आहे.
(स्थिती विवरण तयार करु नका).

किंवा

४. अ) ३१-०३-२०१६ रोजी गोन्डन लि. ने खालील माहिती सदर केली आहे. ७

		₹
१)	जमीन आणि इमारत	१०,००,०००
२)	संयत्र आणि यंत्र	५,००,०००
३)	चालू मालमत्ता	७,००,०००
४)	नवलौकिक	२,००,०००
५)	विनियोग	२,००,०००
६)	भाग विक्री खर्च	१०,०००
७)	धनको	४,००,०००
८)	देय विपन्न	२,००,०००

कंपनीचे भाग भांडवल १०,००० आहे. याची प्रतिभाग ₹ १०० ते पूर्णदत्त आहे.
वरील माहितीच्या आधारे शुध्द संपत्ती पध्दतीने सामान्य भागाचे मूल्यांकन करा.

95AD4F8E65CC9A18104F3F5A8D0A921A

ब) कंपनीचे भाग भांडवल ₹ १०,००,००० याची विभागणी खालीलप्रमाणे आहे. ८
४००० १०% अग्रहक्काचे भाग प्रत्येकी ₹१०० चे आणि राहिलेले सामान्य भाग प्रति ₹ १० चे पूर्णदत्त आहे.
३०% कर आकारणी नंतर सरासरी नफा मागील ३ वर्षाचा ₹ २,१०,००० आहे.
भविष्यात खर्चामध्ये ₹१०,००० प्रतिवर्षी वाढ होईल.
सामान्य परतावा दर ₹१२% आहे.
वरील माहितीच्या आधारे भागाचे बाजारी मूल्य काढा.

५. अ) भाग पूर्नखरेदीसाठी प्रमंडळ कायदामध्ये कोणत्या तरतूद केल्या आहेत ते स्पष्ट करा. ८
ब) देशीचलन हे विदेशी चलनापेक्षा कसे वेगळे आहे ते स्पष्ट करा. ७

किंवा

५. पुढीलपैकी **कोणत्याही तीन** वर संक्षिप्त टिपा लिहा : १५
१) वाटण्या जोगा नफा व न वाटण्या जोगा नफा.
२) स्पाटरेट आणि सरासरी दर.
३) भागाचे मूल्यांकन बाजारी मूल्य पध्दतीने.
४) सहकारी गृह सोसायटीचे उत्पन्न आणि खर्च खाते.
५) नोंदणीपूर्व व नोंदणी नंतर नफ्याची गणना करण्याची गरज.

---

munotes.in

95AD4F8E65CC9A18104F3F5A8D0A921A